

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΟΙ ΤΑΤΑΡΟΙ!... ΟΙ ΤΑΤΑΡΟΙ!...

ΡΙΣΚΟΜΑΣΤΕ στὸ σωτήριο ετος 1241.

BΜεσάνυχτα!... Τὸ μεγάλο ρολόϊ τῆς μητροπόλεως χτύπησε βαρεία δώδεκα ψύρες ἐπάνω ἀπὸ τὴν κοιμισμένη πόλι.

Ο Μπολέσλας, δὲ νυχτοφύλαξ, τοῦ πύργου τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέα, σηκώθηκε δρόδος ἐπάνω στὸν πάγκο, στὸν ὅποιο εἶχε γείρει γιὰ νὰ ξεκουραστῇ καὶ φέρνοντας στὸ στόμα του τὴν τορμπέττα του, σκόρπιος στὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ δρίζοντος τὴν πένθιμη πρόσκλησί του μὲ τὶς πνιγμένες καὶ ἀνατριχιαστικὲς ἀπηχήσεις τῆς γιὰ νὰ καθησυχάσῃ τοὺς κατοίκους τῆς καλῆς πόλεως Κρακοβίας.

Ἐρρίξε κατόπιν μιὰ γρήγορη καὶ πρόχειρη ματιά ἐπάνω στὸ δάσος τῶν στεγῶν, ποὺ μέσα στὰ σκοτάδια φαινόντουσαν σὰν πρόθατα, καθὼς ἡταν κολλητὲς ἡ μιὰ στὴν ἄλλη. Καὶ ἡ ματιά του σταμάτησε ἐκεῖ κάτω, ποὺ μάντευε μᾶλλον, χωρὶς νὰ τὸν βλέπῃ, τὸν ὑπερήφανο Βαθέλ, τὸ ὄχυρὸ φρούριο μὲ τὶς ξύλινες ἐπάλξεις του, μέσα στὸ ὅποιο λαγοκοιμόταν ἡ φρουρά.

Τὸ φεγγάρι ἀσήμωνε τὸν Βιστούλα ποὺ ἀργοκυλοῦσε. Παντοῦ ἀπλωνόταν ἥρεμία.

Ο Μπολέσλας ἄφησε τὴν τρομπέττα του λαχανιασμένος καὶ σκούπισε τὸ ίδρωμένο μέτωπό του. Ἐναὶ εἰρωνικὸ χυμόγελο φάνηκε στὰ χεῖλη του. Σκέφθηκε τοὺς τρελλοὺς ἀπὸ τρόδο χωριάτες, ποὺ εἶχαν τρέξει ἀρον-ἀρον μέση στὴν πόλι, ζητῶντας καταφύγιο πίσω ἀπὸ τὰ χαρακώματά της ἀπ’ τὶς ὄρδες τῶν Τατάρων, ποὺ εἶχαν κατακλύσει τὴν χώρα καὶ κατέστρεφαν τὰ πάντα στὸ πέρασμά τους.

«Οχι δά! Οι βάρβαροι αὐτοὶ ποτὲ δὲν θὰ τολμήσουν νὲ ἐπιτεθοῦν κατὰ τῆς πόλεως», σκέφθηκε ὁ Μπολέσλας καὶ ἀνασήκωσε ἀδιάφορα κι’ ἀμέριμνα τοὺς ὕμους του.

Ἐπειταὶ ἡ σκέψις του ἔφυγε ἀπὸ τοὺς Τατάρους καὶ πέταξε στὴν Μαρούλα, στὴν γλυκεὶα ἀρραβωνιαστικιά του, μὲ τὶς μακριές τῆς μπούκλες, ποὺ ἡσσανεῖσαν σὰν ὥριμα στάχυα, στὴν Μαρούλα, ποὺ θὰ τὴν ξανάβλεπε αὔριο μόλις θὰ τελείωνε ἡ ὑπηρεσία του. Καὶ θὰ πήγαινε μαζύ τῆς περίπατο ὡς τὸ πρεσβυτέριο τοῦ Ἀγίου Νορμπέρ, στὶς ὁχθες τοῦ Βιστούλα, νὰ ζητήσῃ λίγη δροσιά ἐκεῖ μέσα στὴν ἔξοχη.

«Η Μαρούλα! Δίχως ἄλλο τὴν ὥρα αὐτὴ θὰ κοιμόταν στὸ μικρὸ σπιτάκι τοῦ πατέρα της, τοῦ κηρυπώλη, ποὺ ἡταν σκυρφαλωμένο στὰ πλάγια τοῦ τρομεροῦ Βαθέλ.

Ξαφνικὰ δὲ Μπολέσλας ξεπετάχθηκε δρόθος.

Μιὰ ἀόριστη καὶ ὑπόκωφη βουὴ ἔφτασε ὡς τ’ αὐτιά του, μιὰ βουὴ ποὺ τοῦ τὴν ἔφερε ἡ θερμὴ αὔρα. Ὁ νυχτοφύλακας ἔσκυψε σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ἐπάλξεις ποὺ ἔθλεπε πρὸς τὸ νότιο μέρος.

Δὲν εἶδε δῆμως τίποτε. Η ἔξοχὴ τῆς Κρακοβίας ἡταν βουτηγμένη στὸ σκοτάδι.

Τὸ βλέμμα του στάθηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ σὲ κάποιο φωτεινὸ σημεῖο μακριά, ἀλλὰ γρήγορα ἐπαψε νὰ τὸ κυτάζῃ. «Δὲν βαριέσαι, σκέφτηκε, θὰ εἶνε ἡ φωτιὰ κάποιου βισκοῦ ποὺ ἔτοιμάζει τὸ φᾶτον».

«Ἐνας ἐλαφρὸς θόρυβος ἀκούστηκε ἐκείνη τὴ στιγμὴ στὴν πέτρινη σκάλα τοῦ παληοῦ πυργίσκου. Γεμάτος ἐκπληξιῶν ὁ Μπολέσλας προχώρησε ὡς τὴν εἰσόδο τῆς σκάλας καὶ μόλις ἐφτασε ἐκεῖ μιὰ γυναῖκα ἐπεσε στὴν ἀγκαλιά του, μιὰ γυναῖκα τρεχάτη, λαχανιασμένη.

— Μαρούλα! φώναξε δὲ σκοπὸς γεμάτος ἀγωνία.

Ναὶ, ἡταν ἡ Μαρούλα. Μὰ τί ἐρχόταν ἄρα γε νὰ κάνῃ τέτοια ὥρα ἐκεῖ πάνω;

— Μπολέσλας! τοῦ φώναξε ἐκείνη τρέμοντας. Γρήγορα! Οἱ Τατάροι!

— Οἱ Τατάροι;

Καὶ δὲ Μπολέσλας ἔτοιμαζόταν νὰ γελάσῃ μὲ τὰ λόγια τῆς ἀρραβωνιαστικιᾶς του. Ἀλλὰ ἐκείνη τὸν ἐκράτησε καὶ συνέχισε :

Κοιμδούν ἡσυχα στὸ σπίτι τοῦ πατέρα μου, ὅταν μὲ ξύπνησαν κάτι ὑποπτοὶ κρότοι ποὺ ἔφταναν ἀπὸ τὸ μέρος τοῦ ποταμοῦ. Σηκώθηκα καὶ εἶδα καθαρὰ μέσ’ στὸ σκοτάδι σκιές ἀνθρώπων, σκιές πολλές μαζύ, ἐναν δύκο δλόκλη-

ΤΟΥ ΠΙΕΡ ΝΤΕ ΜΟΥΣΣΟΝ

ρο, ποὺ προχωροῦσε μέσα ἀπὸ τοὺς δρομίσκους τῆς πόλεως.

‘Ο Μπολέσλας τινάχτηκε δλόκληρος.

— “Ελα, τοῦ εἶπε ἐκείνη πειστικά. Σήμανε, σήμανε συναγερμὸ, εἰδ’ ἄλλως ἡ Κρακοβία εἶνε χαμένη.

‘Ο νέος ἐδίσταζε ἀκόμα. Τὰ δάχτυλά του ἐσφιγγυν τὴν μακριὰ του σάλπιγγα, ποὺ ὡς τὴν ἡμέρα ἐκείνη δὲν εἶχε σημάνει τίποτε ἄλλο παρὰ προσευχὴ καὶ ἡσυχία.

Ξαφνικὰ ὅμως μιὰ στρατὴ ἐλαμψε ἀνάμεσα στὰ σύννεφα καὶ δὲ Μπολέσλας τρομαγμένος εἶδε στοὺς στενοὺς δρομίσκους τῆς Κρακοβίας νὰ σαλεύουν οἱ Τατάροι, ποὺ είχαν περάσει ἔξαπίνης τὰ χαρακώματα.

“Ωστε ἡ Μαρούλα τοῦ εἶχε πῆ τὴν ἀλήθεια.

Λαχανιασμένος ἔφερε τὴν σάλπιγγα στὰ χεῖλη του καὶ δέξιὸς ἥχος της ἐσχισε στριγκός τὴν νυκτερινὴ ἀτμόσφαιρα ξαφνιάζοντας στὸν ὑπὸ τους τοὺς εύπατρίδες, τὸν λαὸ καὶ τοὺς ἀστούς.

Μιὰ δυνατὴ βουὴ ἀποκρίθηκε ἀπὸ κάτω, ἐνῷ συγχρόνως τεράστιες φωτιὲς ἀναψαν σὲ διάφορα σημεῖα τῆς πόλεως.

‘Ακούραστος, σαλπίζοντας ἀδιάκοπα, δὲ νυχτοφύλυκας ἐπανελάμβανε τὴν πρόσκλησί του...

Δίπλα του γονατιστὴ, μὲ μιὰ ἔκφρασι ἐκστάσεως στὸ μάτια της, τὰ στραμμένα πρὸς τὸν οὐρανὸ, ποὺ τὸν ἔσχιζεν ἀστραπές, ἡ Μαρούλα παρακαλοῦσε τὴν Μαύρη Παρθένα τῆς Ξεστόκχοβας νὰ βοηθήσῃ τοὺς συμπατριῶτες τῆς.

‘Αλλὰ ξάφνου γύρισε τὸ κεφάλι της, γιατὶ ἄκουσε τὸν γένο τῆς σάλπιγγος τοῦ Μπολέσλας νὰ πνίγεται σ’ ἔναν

ρόγχο, ποὺ σιγὰ-σιγὰ ἔσθυσε κι’ αὐτός. Τρομαγμένη ἡ νέα τότε εἶδε ἡταν Τατάρο, ποὺ εἶχε κατορθώσει ν’ ἀνεβῆ τὰ σκαλοπάτια τοῦ πυργίσκου τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέα καὶ εἶχε χώσει ξαφνικὰ τὸ μαχαῖρι του μέσα στὶς πλάτες τοῦ δυστυχισμένου τοῦ ἀρραβωνιαστικοῦ της τοῦ Μπολέσλας, δὲ οποῖος ἐκοίτονταν τώρα σωριασμένος κατὰ γῆς. Δίπλα του, βουβή γιὰ πάντα, κοίτονταν κ’ ἡ χάλκινη σάλπιγγα του.

‘Η Μαρούλα ἡ Κρακοβίτισσα ἡταν ἀνδρεία κόρη. Σὰν μανιασμένη λέαινα μὲ τὰ νύχια της προτεταμένα, ὥρμησε ἐπάνω στὸν βάρβαρο, ποὺ χαμογελοῦσε δείχνοντας τὰ θηριώδη δόντια του στὴν θέα τῆς ὥραίς λείας, ποὺ πίστευε πώς εύκολα θὰ τὴν νικούσε καὶ θὰ τὴν κατακτοῦσε.

Καὶ τότε ἀρχισε μιὰ πάλη ἀγρια, μανιασμένη μεταξὺ τῶν δυό τους. Στὸ τέλος μὲ μιὰ τελευταία ύπερανθρωπη προσπάθεια, ἡ Πολωνέζα, ἐκδικῶντας τὸν ἀρραβωνιαστικό της, παρεσύρε τὸν ἀντίπαλό της καὶ τὸν τράβηξε μαζύ της κάτω στὸ κενό...

Κι’ ἀπὸ τότε, σ’ ἀνάμνησι τῆς τραγικῆς ἐκείνης νύχτας τοῦ Ιουνίου τοῦ σωτηρίου ἔτους 1241, ἡ πόλις τῆς Κρακοβίας ἔχει ἐπάνω στὸν πυργίσκο τῆς Παναγίας ἐναν νυχτοφύλακα, ποὺ κάθε μιὰ ὥρα στέλνει στὰ τέσσερα σημεῖα τοῦ δρίζοντος τὴν θλιβερὴ μουσικὴ τῆς σάλπιγγός του, ποὺ δὲ ήχος της χάνεται μακριὰ καὶ ξεψυχάει ὅπως ξεψύχησε καὶ δὲ Μπολέσλας ἀπὸ τὸ μαχαῖρι τοῦ Τατάρου.

ΠΙΕΡ ΝΤΕ ΜΟΥΣΣΟΝ

ΔΙΣΤΙΧΑ

Μιὰ τέχνη ξέρω: ν’ ἀγαπῶ — κι’ ἂν θέλης τὸ καλό σου,

2

Στὸ χῶμα κάτω τὶ ζητοῦν τὰ μάτια σου σκυμμένα;

“Αν ἡ καρδιά σου κάθηκε, ζήτα την ἀπὸ μένα.

3

Τὸν ἥλιο καὶ τὰ μάτια σου σὰν τύην ν’ ἀντικρύζα,

“Απὸ τὸ φῶς τους τὸ πολὺ θαμπώνδιμαι, δακρύζω.

4

“Αχ σιγαλοπερπάτηη καὶ χαμηλοθλεποῦσα,

“Αν εἶχες λίγα πείσματα, διπλὰ θὰ σ’ ἀγαποῦσα.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΡΟΣΙΝΗΣ

